

Warszawa, 1 sierpnia 2018 r

Opinia Rady ds. Zdrowia Psychicznego

**dotycząca propozycji nowelizacji Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (dalej: *Ustawa*)
oraz innych przepisów, zgłoszonej w dniu 19 lipca 2018 r. przez Państwową Agencję
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej: *PARPA*).**

Rada ds. Zdrowia Psychicznego (dalej: *Rada*) na posiedzeniu w gmachu Ministerstwa Zdrowia w dniu 31 lipca 2018 r. omówiła proponowane przez *PARPA* zmiany legislacyjne, głównie w *Ustawie*. *Rada* odniosła się ze zrozumieniem do postulowanej przez *PARPA* zmiany w przepisach dotyczących zobowiązania do leczenia osób z problemami alkoholowymi. *Rada* ze zrozumieniem przyjęła argumentację *PARPA*, że przepis dotyczący sądowego zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu jest нефункциональный, oraz że istnieje potrzeba zmiany zasad obligowania osób z problemami alkoholowymi do leczenia.

Rada uznała, że propozycje *PARPA* zmierzające do ingerencji w przepisy *Ustawy* dotyczące przede wszystkim rozszerzenia kryterium przyjęcia bez zgody do szpitala psychiatrycznego poza dotychczasowe stwierdzenie „choroby psychicznej” są za daleko idące i sprzeczne z duchem *Ustawy*. *Rada* widzi niebezpieczeństwo dla ochrony praw osób z zaburzeniami psychicznymi oraz dla funkcjonowania psychiatrycznej opieki zdrowotnej związane z tą propozycją.

W proponowanym przez *PARPA* brzmieniu art. 23 *Ustawy*, usankcjonowane miało by zostać przyjmowanie do szpitala psychiatrycznego bez zgody każdej osoby znajdującej się pod wpływem substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu. Jak wiadomo, spożycie substancji psychoaktywnych z reguły powoduje zakłócenie czynności psychicznych, niezależnie od tego czy dana osoba ma czy nie ma zaburzeń psychicznych oraz czy jest lub nie jest chora psychicznie. Dlatego propozycja *PARPA* stwarza możliwość przywożenia do szpitali psychiatrycznych i zatrzymywania tam bez zgody osób będących np. w stanie nietrzeźwym. De facto oznacza to zamianę izby przyjęć oraz oddziału szpitala psychiatrycznego w Izbę Wytrzeźwień. Spowoduje to zakłócenie czynności szpitala, sprawi iż

znajdować się tam będą osoby nie wymagające hospitalizacji psychiatrycznej i jeszcze bardziej przyczyni się do stygmatyzacji placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej. Jest to zdecydowanie sprzeczne z duchem *Ustawy*, mającej przede wszystkim służyć ochronie praw osób z zaburzeniami psychicznymi oraz z wprowadzaniem obecnie środowiskowym modelem opieki psychiatrycznej.

Rada poparła stanowisko Instytutu Psychiatrii i Neurologii z 30 lipca 2018 r. w którym Instytut wyraża negatywną opinię wobec proponowanych przez *PARPA* zmian. Według opinii Instytutu, w swej zasadniczej części projekt nowelizacji *Ustawy* stwarza niebezpieczeństwo zwiększenia opresyjności w funkcjonowaniu psychiatrycznej opieki zdrowotnej i stoi w jaskrawej sprzeczności z założeniami reformy psychiatrii ujętymi w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego przyjętym na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022 (Dz.U. z 2017 poz. 458), w tym w szczególności odejściem od azylowego (izolacyjnego) modelu ww. opieki na rzecz modelu środowiskowego.

Dlatego *Rada* uznała, że takiemu rozwiązaniu należy się zdecydowanie przeciwstawić.

Przewodniczący

Rady ds. Zdrowia Psychicznego

prof. dr hab. med. Marek Jarema

Z-ca Przewodniczącego

Rady ds. Zdrowia Psychicznego

prof. dr hab. med. Jacek Wciórka